

Діло

<p>Виходить що-дня рано крім понеділів.</p> <p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.</p> <p>Контр. почт. шлям 26.726</p> <p>Адреса тел.: „Діло—Львів“</p> <p>Часов. телефону 251</p> <p>Рукописів редакція не звертає.</p>	ПЕРЕДПЛАТА		<p>Ціна оголошень:</p> <p>Строчка п'ятихвилина, двохвилина 40, в одній колонці 50, в оповістях 60 с, в редакційній часті 1 К. Повідомлення про зміну і заручки 120. Незарахована строчка 1 К. Стаді оголошення за окремою угодою.</p> <p>Одні оригінали коштують у Львові 10 с. на провінції 12 с.</p>
	в Австро-Угорщині:		
	місячно	2 70 К.	
	чвертьрічно	8 —	
	піврічно	16 —	
	цілорічно	32 —	
у Львові (без доставки):			
місячно	2 40 К.		
чвертьрічно	7 —		
піврічно	14 —		
цілорічно	28 —		
За зміну адреси платити ся 60 с.			

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Парлямент і відокремлене Галичини.

Відень 24 січня 1917.

Недавно обійшла майже цілу пресу „пеза“ вістка, що парламент буде вже скликаний варті. Сим закінчено би безпарляментарне тридцять Австрії, баж останнє засіданя польської палати відбуло ся ще 16. марта 1914. Вістка ся опирала ся головню на донесенню кореспонденті нім. рад. посла Гумера, яка вже навіть подала була подрібний розклад парламентарних праць.

Нїї вже ніхто й не манив себе думкою, начеб польська палата мала з йти ся варті. За те висувають ся другий точний реченнь, а саме місяць май. На ділі одначе нема ніякої певности не лиш в тїм напрямі, коли парламент збереть ся, але ще остає отворене питанє, чи він взагалом збереть ся в дотеперішнім складі. Шеф нового правительства відповідно до своєї першої заяви вправді стараєт ся шляхом переговорів з партїями уможливити скликанє парламента.

Та поминувши ті переважні чинники, не слід спускати з ока перепон, роблених скликанню парламенту в дотеперішнім складі деякими німецькими посольськими кругами. Австрійські Німці, як се впрочім видно із останніх рішень німецько-національного союзу, остають дальше при бажанню використати війну на те, щоб цілій державі надати німецький характер через заведенє німецької державної мови і устанвленє переважуючої німецької більшости в парламенті, усунувши з нього галицьких послів.

До тогож в „ареформованім“ парламенті через накинєнє зао треного регуляміну олозиці варвано би з рук можлинь боротьби обструкціє.

Не сумніваючись, що при дотеперішнім складі парламенту годі їм числити на більшість двох третин голосів, які улади-б за такими дажкою змінами в уладженню Австрії, пруть Німці на те, щоб ті зміни переведено шляхом позапарляментарним, уважаючи се за єдино раціональнє промовиєнє дороги парламентарови.

Осытак на мандарівних зборах „австрійського німецько-національного товариства“, що відбули ся в Марбурзі, заявив радикальний німецький посол д-р Віхль авсім виразно, що члени його клубу мусять займатися відмовнє становищє проги скликаня парламенту, як довго не будуть сповнені німецькі услівя, зпрещизовані в тав. „Omegebebrachnis“.

Та хоч инакше виглядають посольські промови перед виборцями, а инакше розмови послів з представниками правительства, то ині нема ніяких познєк на те, начеб Німці уступили зі своєю дотеперішню становища. Очевидна річ, що може воно скласти ся і так, що парламент буде ще скликаний пізнійше, прм. з маю, в дотеперішнім складі, та тоді стоятимуть послї безпосередню перед вигасненєм правомисльности своїх мандатів, бо шестилітє кінчить ся вже в червнї і коли воно справді годі якоє вірити, щоб правительство пускало ся на такий крок, як ка сація мандатів послів в Галичині, яких прещїнь вибрано на шість літ, то — що стане ся з мандатами галицьких послів по вигасненю їх правомисльности — остає житанєм, яке мусять і нашу суспільність тривожити, бож стоїть воно у тісній лучбі зі справою відокремленя Галичини.

Сказати щось точнє про цілу сію справу ині ніхто ще не вважатє ся, та за те являєт ся на нашу думку крайню шкідливим присиллати публичну опіню запевненєм начеб не безпеку виділеня Галичини вже удаєт ся усунути, бо вона на ділі висить і дальше над нашим народом. Треба тямити, що акт 4. падолїста остає в силі і ині, та що правительство гр. Клям Мартіновича не авчеркнуло ві своєї програми переведеня заповідженого заповіту. Річ очевидна

дана однак, що від задуманого до зробленого далеко, особлиню коли приходить ся до реалізації такої важної реформи, як виділенє в держави найбільшого коронного краю, яке викликає при законодавчїм фіналізованню що раз нові сумніви й перепони, так що навіть у дуже високих кругах уважатє ся переведенє виділеня Галичини — задачею рівню розвизанню квадратури кола. До річи згадаємо, що як само заповідженє виділеня Галичини було условленє вимогами заграничної політики, так само і переведенє того заповіту не може чейже слїдувати швидше, поки не будуть остаточно розвизані ті назриваючі проблеми заграничної політики, які його викликали, а саме порішенє справи польської в цілім обсязі. На разі правительство — на скільки відомо — праць коло виділеня Галичини ще не почало, не визначило собі навіть ще точної маршрути в сій справі, над якою трудять ся поки що тільки комісії кола та Німецького національного Союзу.

Коли вже мова про відокремленє Галичини, то супроти ріжних чуток, які навіть найшли вислів у пресі, слід зазначити, що констатуційна відповідальність за акт 4. падолїста спадає безперечно лиш на премєра, який його піни-сав. Хоч рівночасно зовсім другою справою є питанє, як д-р Кербер був би поступав дальше з виконанєм сего заповідженого виділеня. Фактом є дальше, що д-р Кербер зовсім не перечив того, начеб пок. гр. Штірк не гадав ділити Галичину, а заявив тільки українським послам, що йому про такі наміри гр. Штірка нічого не відомо. Фактом є дальше, що саме вчєра один з членів кабінету пок. Штірка, і то той, що в своїх руках мав легіслативні праці, впевняв вже й президію Української Парламентарної Репрезентації, що пок. гр. Штірк, заскочений смертю, ніякого свого проєкту виділеня Галичини не полишив.

Вкінці, щоб не ширило ся баламутство, треба зазначити, що десигнований в сій час на президента кабінету д-р Шпіцілєр перед президією Української Парл. Репрезентації зовсім не перечив того, начеб пок. гр. Штірк мав намір поділу Галичини, тьльки напика потвердив, що в сій час, коли була актуальна справа злучєня польської території з Галичиною, носив ся гр. Штірк саме з думкою національного розмежування Галичини.

Отсих кілька замїток робимо в тїм переконанню, що так само шкідливим є присиллюване громадянської чуїности роженями горо-скопами, як і прямо незрозуміле дезорієнтованє своєї суспільности, котра, поносячи стільки жертв, бодай має право на се, щоб їй подавано не що инше, як тільки правду.

Яр В-ий.

Намір поборювання унійтської церкви.

„Korrespondenz der Nationalitäten Russlands“ пише в числі з 19. січня с. р.:

„Російська політика починає відкривати перед західними Славянами своє правдивє лице. Росіянам здаєт ся, що вони вже тепер можуть займатися питанєм про те, як би західних Славян зєднити з православною Росією. В першій мїрі повертають ся російські зусиля проти католицької і унійтської церкви. Недавно ще тому, як появиля ся в російській пресі звістка, що Чехів-католиків, які остають в Росії, має присадити ся для православя. Тепер „Новос Время“ починає боротьбу з унійтською церквою і инше: „Неприхильнє становищє російської церкви, правительства і суспільности до унійтської церкви є зовсім оправданє, бо унійт-

не є властиво ніякою самостійною релігією, тільки сзүйтською штучкою, плодом політики“.

„В такій роботі мусимо добачувати початок русифікації галицьких Українців. Чого можуть сподівати ся Українці від Росії, коли вже вже тепер в такій бруталній спосіб починаєт ся отверта боротьба проти католицької церкви, серед обид її?“

Українці у міністра внутрішніх справ.

Застарєнєня проти відокремленя Галичини. — Домаганє силканя парламенту — Домаганє в соразі атїкачів і евакуованих.

Комуїкат.

Відень, 24. січня 1917.

У міністра внутрішніх справ бар. Ганделя явила ся вчєра президія Української Парламентарної Репрезентації, зложена з послів Романчука, д-ра Петрушевича і д-ра Л. Бачинського, з пос. проф. д-ром Ол. Колессою як заступником голови Українського Запомогового Комітету і Української Культурної Ради, щоб обговорити актуальні політичні пляни, а також потреби українських втікачів і евакуованих.

Конференцію, яка тягнула ся майже п'ятора години, розпочав провідник депутатів, голова У. П. Р. Романчук, порушуюча важнійші політичні справи. В першій мїрі означено тут так само, як на конференції з президентом міністри гр. Клям Мартіновичом, з цілям натиском становище У. П. Р. проти відокремленя Галичини і вказано на потребу швидкого скликаня Державної Ради.

Опісля обговорено докладно домаганя Української Парламентарної Репрезентації й Українського Запомогового Комітету в справі втікачів і евакуованих. Сї домаганя такі:

- 1) Як найбільше обмеженє евакуаційних заряджень.
- 2) Легітимізації для делегатів, які в цілях опіки над втікачами мають відвідувати евакуованих Українців в галицьких громадах.
- 3) Наданє українських священників і учителів для українських втікачів і евакуованих в Західній Галичині.
- 4) Признанє державних підмог по думці розпорядку з 30. падолїста 1916 ч. 60.745 також для евакуованих, які знаходять ся в інших повітах Східної Галичини як Сколе, Турка, Жидачів, Львів, Жовква, Перемишль і ин.
- 5) Належнє удержуванє стану худоби евакуованих або відшкодованє.
- 6) Дїйснє переведенє державних підмог по думці висше наведеного розпорядку для повітів: Городок, Д. бромиль, Ліско, Мостиска, Яворів, Тішанів, Старий Самбір і Самбір.
- 7) Вишлєнє з бараків і окремих громад тих втікачів і евакуованих, які хотять і можуть вернути до дому, і доставленє тих сезонних робітників, які вернули з заграниці і є примусово держані в Освенцімі, до їх бараків або до дому.
- 8) Поліпшенє харчів у всіх бараках, особливо в Гредіг (недоїданє) і Хоцен, і заосмотрєнє втікачів в оджі і обувь центральною оджі F. F. Hofgasse 3.
- 9) Знесенє обсерваційної стайі в Угорським Градиці, де плекаєт ся п'ятиниий тиф і инші епідемії, як кір, — бо вона є огнищем зараз і взагалі панують в ній неможливі санітарні відносини.
- 10) Перенесенє гімназїальних курсів з Кірхбергу до Гмїнду і назв на сю ціль тамошнього вільного шкільного будинку та безпривольчє справленє наукових засобів.
- 11) Установленє для всіх українських шкільних курсів в Західній Австрії (Відень, Гмїнд, Хоцен, Вольфберг) шкільного инспектора України.
- 12) Підвисненє підмог для вищих станів. На конференції покладено особливанє натиску на обмеженє евакуаційних заряджень, о-

паку над евакуованими в Західній і Східній Галичині і удержуване їх худоби, поліпшенє харчів і одіжи, а також підвишенє запомог для виспих станій, умозжливенє повороту до незагрожених повітій, дбаниє про релігійні і культурні потреби і інспекторат для українських шкільних курсів.

Міністер виявив велике заінтересованє для обговорюваних справ і приобізняв прихильне полагожденє окремих бажань.

„Не з браку довіря!“ не можемо нікому вислати

„Діла“ на кредит, навіть своїм найпевнішим передплатникам, а тільки тому, що за всі матеріял мусимо платити готівкою, і то вдесятеро дорожше, як в часах мира. Тому просимо до

5-го кожного місяця

надіслати передплату, бо в противнім разі тогож дня здержимо висилку.

„Над Рен.“

БАЗЕЛЬ. (Прив. тел.) Генерал Малетерр, який в дневнику „Темпс“ оголошує тижневї огляди воєнних подій, заявляє ся в найновійшій своїй звіті за понеханєм солунської виправи та взагалі проти якого небудє балканського підприємня. Вказуючи на всі промахи, яких досі допустили ся військові провідники антанту, він зокрема закидає Англіїям, що гони упирали ся при намірі взяти Дарданелі, підчас коли Фран-

цuzzi йшли через Малу Азію на Босфор, бажаючи получити ся з Росіянами. Сьогодні поход для осягненя таких цілий вимагав би таких зусиль, що вони не стояли би в ніякім відношеню до успіху. Тому треба можливо скоро довести до кінця війну на заході. На французькім фронті треба почати рішачюю діяльністю, яка мусить довести до проломаня німецької діни та увільненя французьких і бельгійських областей, щоби вкінці захитати настроєм німецького народу та приготувати його капітуляцію. Генерал Малетерр кінчить: „Перед роком підносили ми клич: „На Сефію і на Царгород.“ Нині ми піднімаємо знова старий клич наших батьків: „Над Рен!“

Дві українські конференції в членами правительства.

Від нашого постійного дописувателя.

Відень, 23 січня 1917.

Нині, вівторок явила ся під проводом пос. д-ра К. Левинського делегація Української Парляментарної Репрезентації і „Сільського Господаря“, в якій склад входили ше пос. д-р Микола Лагодницький, проф. Р. Залозецький та генеральний секретар „Сільського Господаря“ В. Струк, у преаидента міністрів гр. Клям Мартініша, щоб обговорити наші постуляти в справі відбудови краю і піднесеня галицького хліборобства.

По сій конференції явила ся та сама делегація (з винком проф. Залозецького) у шефа уряду прокормленя міністра Гефера та обговорювала з ним саму організацію прокормленя і спосіб утвореня центрального і краєвого уряду прокормленя.

Здогади про рішення фронт.

Повиційна війна на ромуноськім фронті.

„Neue Züricher Zeitung“ з 20. с. м. пише: Властива воєнна акція в обмежена на ромуноськім фронті. Побіч сього північне крило сідного фронту виказує знов більше руху, а на західнім терені більшас число окремих підприємня.

За те загальне напруженє постійно рсте. Все дожидає ся в найближшій часі в якімсь місци головного удару; а що про час і місце нїто крім вгаданих крутів не може нічого знати, то виринають найдивніші здогади й комбінації. Часи високих напружень все були пригодним ґрунтом для твореня вістий; при сїм кожний подає, що його вість походить з найпевнішого жерела, що-найменше від особи, яка має близкіє звязки з провідними особами.

Як-раз те саме діяло ся перед роком. Тоді дуже багато філософували про „рішачючий фронт“, зовсім так само, як тепер про можливість і шанси нарушеня нествірности Швайцарії. В користь поданого „рішачючого фронту“, що-до якого очевидно не було згідности, навели тисячі аргументів, аж в кінці в останних тижнях лютого ціле напруженє знайшло розвязку завдяки німецькій офензіві на Верден. Тепер дехто думав, що рішенням річним фрон-

том буде певне західний. Та швидко інші обстаетини викликали ріжні інші здогади. Могло здавати ся, що рішеннячий момент дозріває то на Італійськім, то на російськім, то на англійсько-французькім фронті, аж в кінці ромуноським походом перенесено центр діяльности до сідного Європи. Се тільки докавує, що найліпше зробить ся, держачи ся супроти вістий і здогадів, які виринають в таких періодах напруженя, як найбільше скептично.

На ромуноськім фронті в останнім тижні йшла боротьба тільки за лінію Серету. При сїм виявила ся сильна віднова російсько-ромуноського опору, яку треба мабути пояснити спроваженєм сильних скріплень. Сей опір проявляє ся протиофензивами не тільки в ріжних відтинках Серету, але також в горах на захід від сеї ріки, а над долини Дунаєм замітний збільшений виступ російським морських сил. З того всего виходить, що групи Макензена і правого крила архикн. Йосифа щось в роді переходу до позиційної війни, про який одначе не можна певне сказати, чи його причина лежить виключно в російсько-ромуноським опорі, чи також у власних намірах.

Відбудова млинів.

Торговельно-промислова секція (III) Централї для відбудови почала акцію в цілі відновлєня млинарського промислу. Зі звітів про стан краєвого млинарства, предложених згадації секції знавцями, слїдує, що перед війною були в Галичині 4 типи млинів, а саме: водний, паровий, моторовий і скомбінований водно-паровий або водно-моторовий. В році 1912 було в Галичині млинів: 52 парових, 218 водно-турбінних, 291 моторових і 3071 водних значайних старого типу. Ті всі млини мали 1344 шлідрових машин і 6598 каменів. Меленє високе приміновали господарські млини, меленє плоске торговельні.

Знавці домагались ся в цілі реорганізації млинарського промислу дешевого кредиту та відповідних уладжень і поправи транспортних відомств. Тоді млинарські вироби водешевіють а красні млини всліють видержати кенуерцію а заграницдами. Було би бажаним, щоби торговельні млини длучали ся в одностайний союз млинарський.

Програму відбудови має улещити окрема конференція, яку задумєс скликати Секція III. Централї для відбудови, а який будуть предложені звіти знавців. Дотеперішня діяльність згаданой секції обмежувала ся до веденя дослідів про стан плодницьких млинів і уділеня грошевої помочи дякким з них. Від половини вересня

1916 р. переведено дослідї млинів в повітах Мелєц, Рава руська, Добромиль, Ярослав, Бохня, Перемишль, Перемишляни, Величка, Мостиска, Старий Самбір, Цішанів і у Львові та Кракові. Розважувано справу будови громадського млина в Ярославі та піднесеня млинарства в бохенським повіті. Залагоджено прихильно ряд проршень про уділенє грошевої помочи для ріжних млинів в сумі 600 000 корон.

Протягом перших літ с позички для властителей млинів безвідсоткові, а сплата їх починаєт ся в два роки по їх одержанню в 40 піврічних ратах за оплатою 3% відсотків. Повички ті мають бути виплачуванї не до рук заряду млина, тільки до рук підприємств, котрому властители млина поручать відбудову. В цілі одержаня помочи треба предложити Централї плян і начерк коштів відбудови до затвердженя, а опися буде ся виплачувати позичку в міру поступу роботи. Властители млина обовязаній під грозою виводженя позички представити Централї кождохвального управителя млина до затвердженя. Роботами при відбудові млинів має взїятися ся краєве Заведенє для рільничого промислу у Львові.

Бонар Льов про мир.

ЛЬОНДОН (Райтер). Бонар Льов виголосив на зборах в Брістолі промову, в якій ска-

зав між иншим: Ми відкинули предложенє Німеччини не а бажаня територіальних хобичів або блискучих побід, не а дависти і неависти або а жадоби мести, тільки тому, що тепер заключений мир був би миром основаним на німецькій побіді, миром, який оставив би незмищеною ту війскову силу, до якої зломаня ми зміряємо. Такий мир оставив би ту силу в тих самих руках, які від ряду поколінь готовили ся до війни і які опісля знов вибрали би пригодний час, щоби кинути світ в те горе, яке переживаємо. Наша ціль, се теж ціль Вільсона; ми тужимо за миром, який буде значити, що не віддали свого життя даремно ті, що не вернуть ся вже.

Цісар в німецькій головній квартирі

ВІДЕНЬ (Ткб.) З приводу роковин дня уродженя німецького цісара цісар Карло вчера вечером відїхав до німецькой головної квартири в товаристві гр. Церіна.

Нова мирова акція Вільсона?

ЖЕНЕВА (Прив. тел.) „Evening World“ довідуєт ся з державного департаменту:

Нова мирова акція Вільсона розпочне ся вже в першій тижні лютого, безпосередно по голосованню в сенаті. Буде вона що-до своїх основ і предложень більш означена і більш рішучо формулована ніж попередні.

Поголоски про уступленє Російи в Східної Галичини.

ЦРІХ (Прив. тел.) „Tagessanze“ доносить з Петрограду, що там ходять вісти про невдалий відворот Російи з Східної Галичини. Околицю Станиславова вже почато евакуувати.

Заходи польського кола в цілі відокремленя Галичини.

Конференція презаса кола з австрійським президентом міністрі і з міністром заграничних справ. — Праці над проектом відокремленя Галичини.

Як доносить комунікат секретаріяту польського кола, 25. с. м. зїбрала ся парляментарна комісія польського кола, на якій презес Білінський здав справу про конференції а шефами австрійського і спільного правительства. Дня 21. с. м. мав Білінський конференцію з гр. Клям Мартініцом, а 24. с. м. з гр. Церіном. Вслід обох сих конференцій, які відносили ся до подьської справи, до справи розширеня автономії Галичини і до красних домагань, назвав Білінський зовсім корисним.

Переходячи до обговореня нарад підкомітетів, вибраних парляментарною комісією для обговореня всіх справ, злучених з запровадженням у манифесті з 5. падоліста 1916 розширеня автономії Галичини, а саме підкомітетів: конституційного, фінансового, господарського і воєнних відшкодовань, презес Білінський сказав, що сї наради, які ведуть ся від половини грудня 1916 при співучасті фахових дорадників і представників єпископату, не с ше покінчені, але довели вже до порозуміня в основних точках. Подавши вислід тих нарад, презес Білінський заявив ся за відложеном нарад комісії до часу, коли субкомітети зможуть предложити готові ельборати, чого треба ждати в перших днях лютого.

Над сим звіттом переведено дискусію.

НОВИНКИ.

Львів, 26 січня 1917.

— Виселенці і всі місцеві комітети помочи виселенцям і нашу патріотичну інтелігенцію, особливо також в Західній Галичині, просимо подавати нам подрібні інформації про помщенє, заосмотренє в одіж, поживу, санітарні відомости, культурні і релігійні потреби виселенців, скількість евакуованой худоби. Ці заосмотреня, відношенє місцевих людей і властей до виселенців, спосіб і виконуванє постанов міністерських розпорядків дотично виселенців, особні друкочані квестіонарї розсилаєт ся. Просимо місцеву інтелігенцію зголошувати ся ко ті квестіонарі до канцелярії „Народної Оборони“ Wien VIII, Buchfeldgasse 6 (Українське парламентаріальне Канцелїє) та в місцевостях і повітах, в котрих ще неає наших комітетів помочи виселенцям, як найскорше їх заявляти. — Парляментарна комісія помочи для виселенців.

СВІЖІ ЦВІТИ

слабкі окуети, мертві вітці, а звідки да-
тові, надгробні вітці з дентами й написа-
ми гарної роботи дістанете в українській
фірмі Замоклона на провінцію того само-
го дня вислаю, 394 34—24
Львів, ул. Льва Сопіги ч. 45.

у Петра Боднара.

— З театру. Ростана (не Ростанда!) комедія-
сатира „Романтичні“—то однієї річ, яку тепе-
рішній наш театр вивів не тільки поправно, але
навіть з певними позначками пієтизму для зму-
щи. Нема в тій штуці ніяких сильніших зору-
шень, окрім одного у Сільветі, немає драма-
тичних сцен, пливє деклямація. До спокійної де-
клямації надасть ся голос п. Єльського в ролі
Перснета знаменито, і бачать ся, що такі ролі,
то аластивий жанр для п. Єльського. Патос
і замашисті руки п. Антоновича як не мож
краще п. істали Страфорелеви; і справді,
ні разу ще п. Антонович не ходив по сцені так
свобідно, як саме а тій ролі. Може трохи за-
геста були обидва старики Бергамен і Паскі-
вот, (по Павленко і Садовський), але поза тим
не тільки дуже гарно читали свої ролі, але й
зробили все, чого вимагала від них сатира. Як
кождим разом, так і тепер в повнім блиску по-
казала ся велика сила небуденного таланту п.
Рубчаквої. Кілько ніжності визнала вона, а
кілько наізвности інститутки, що шкільні її ще
не мали часу пилом припасти. А яка чудова бу-
ла п. Рубчакова в сцені на лавочці! Страфо-
рель став перед нею, як зrealізованє всіх
романтичних мрій Сільвети, а тоді навав мрійливу
інститутку великий ляк перед діїсністью. На всі
ваканки, тиради і насміхи має вона тільки одно
слово: пане! Але артистка дрожала весь час,
жк листочок, монотонно відповідає „пане“ а мо-
вляла так, що цілій стан свій духовний малю-
вала тим одним словом. Третій раз в сім сезо-
ні бачив я її в тій ролі, але вона не повторила
ся, не копіювала себе самої, тільки за кождий
раз старала ся дати креацію, і то що раз
ліпшу. — Е. У.

— Авдєїний у Цісаря. Дня 25. с. м. приймав
Цісар в Бадені на приватних авдєїсїях, після
чого вїїхав до Відня, де прийняв міністра загра-
нїсних справ гр. Черніна і президента міністрів
гр. Кляж-Мертїніца. О год. 3 пополудни прийняв
Цісар амбасадора Сполучених Держав Америки
Пенфільда.

— В справі відпусток для рільників доносять
урядово: Дня 20. с. м. відбула ся в Відні скли-
кана міністерством рільничтєва конференція пред-
ставників головних рільничих корпорацій, якої
цілю було поучити рільників про зарядження міні-
стерства рільничтєва що до весняної управи
землі та одержати від них пропозиція що до
заходів, які ще треба би в тій справі поробити.
В тій конференції взяли також участь представ-
ники начальної Команди армії і міністерства
війни. З виводів референта виявило ся, що пе-
реговори про ульвєння або відпустки рільників
на час засївів довели до успішного вислау; се
відноситься ся і до справи доставлення брацїв,
війскових робїтників і тягла до весняних робїт.
Міністерство підперло справу рільничих машин
і палива для них та постарало ся про зерно на
засїв.

— Іменованє д-ра Лєта. Цісар іменовав б. міні-
стра скабу д-ра Карла Лєта губернатором За-
галного кредитового земельного Заведеня у
Відні.

— Молоде братство в Бабинцях дошїсних (гр.-
кмт. парохїя Бабинцї дошїснї, хлопцї і дївчата)
заколядувало на Рїздванї Свята: На захист ім.
Ексцелсїсї мїтрополїта Шепїтського 130 К,
на фонд для недужих УСС. 35 К, на волинські
школи 35 К. Як минулого, так і сего року, мо-
лодїж не жалувала труду і охоче ішла від хати
до хати з колядуванєм; провід вїв над молодїжю
і много завдав собі труду і праці Михайло На-
горняк (дїстовий).

— Кому надано стипендії ім. Шумлянского?
Передачєра вєчером відбуло ся під проводом
правит. комісаря м. Львова п. Грабовського
засїданє кураторїї фондів ім. Шумлянского,
на яким надано б стипендїї по 300 кор. отсїм
кандїдатам: 1) Богуславию Боярському, учени-
кови VI кл. гім. ім. А. Мішковича; Романови
Кубракевичєви, ученикови III класи гім. ім.
Франца Йосїфа; 3) Казимирови Журавецькому,
ученикови III класи гім. ім. Франца Йосїфа;
4) Антонови Фалькевичєви, ученикови V класи
гімназіяльної Франца Йосїфа; 5) Талєсєви Віт-
віцькому, ученикови V класи VI гім.; 6) Талєсє-
ви Дрєвському, ученикови IV класи VII гім-
назія.

— Литовський легїон. Вїсковє часопїсє у Вар-
шаві „Правїтельство і вїйско“ доносять, що на
Литви обміркують проект виставленя при поль-
ських вїйску окремого литовського легїону на
случай злуки Литви з Польщею під спільним
правлїсєм.

— Плячє на Литї і на Українї. В кїлїкарнях
появляє ся другє вповалєнє і доповнєнє видє-
нє Нижї Едварда Мїльшевського п. з „Пол-
су і полїску на Литї і Русї“. Число поль-

ського населєня на землях чоб тих країв в р.

1916 подасє автор на два і пів мільона людїй.
— Про вплив газовой боротьби на звїрїний
світ пишуть вїйсковї часопїсї з захїдного
босєнїца: Шїдми днєми довгий барабанный
огонь і люті наступї дусячими газами стали
початковими знаками „загалної офєнзїи“. Га-
зовї хмари шквалиди жовїрїжє мало. Вони
були добре забезпеченї проти того. За се по-
терїв на тїм сильнє звїрїний світ. Ми жовї-
рї любїли звїрїта. Однє мас в ваконї своєю
сову, яких не брак в півнїчній Францї; у дру-
гого в підстою гуляє освоєний заяц, червоно-
ока морська свїнка, а навітє освоєний грубо-
головий шур. Консервованє молоко годус-
нищї своєю кїточку або рухливого молодого
пєсїка. Тепер недостає нам тих приятелїв. Май-
же нї однє з тих рїзїнчє звїрїтє не могло пе-
режити газовой нападу. Першї морські свїнки
вїтїрили надходячу газову хмару. Вже кїлька
хвїлє, заки прїйшла перша хмара, бігали вони
неспокїйно і боязо то сюди то туди, аж вкїн-
цї занурили ся головою в темний куток. Так
само котї. Також вони вїтїрили грозячу небез-
пєку і мєвкали жалїбно. Наша стара кїтка за-
несла вїшє своїх слїпїх котят в найкраї-
нїйшїй кут підкопу, закрила їх трїснєй і остала
при них; по відпертї наступї знайшли ми їх
всіх неживими. Коли стали покїзувати ся першї
слабї позначкї хльорового газу, пси починали
гавкати і скавувати. Шкало було, що вони при-
мїкали сильно очї і старали ся скочитїсь. Газ
шквалид ім ще найменше і досїть наших пєсїв
за фронтонм лишїло ся ще при житю. Шурї і
миши в ваконї, по бїльшїй частї небажанє то-
варїство, згїнули майже всі. Вони виходили з
своїх дїр. Їх рухи були тяжкі, і вкїнци падали
вони неживї. Сови починали кричати і пушенї
на волю, вїтали з вїтром. Ковї в переднїх
становїщах ставали огомлєшнї і гїнуудї. Бїль-
ша часть вїтчала на поблизькі горби. Коли по-
казувала ся газова хмара, звїрїта ставали не-
спокїйні, порскали сильно і не рузали ся з міс-
ця. Курки і качки галасували вже чвєрть години
перед приплївом хмари і ховали ся по кутах
мурів. Найбїльше гїнуудї старї курки. Цїкаві
свого рода познє можна було видїти в лїсї. Газ
сунув ся досїть густо здовж землї і не йшов
в гору. Рослини идїли і чорнїли. Меншї звїрїта
і комахи, муравлї, гусїльнїшє, хрушї і мотїлї гї-
нуудї. Я внайшов також здохлого їжака і жура.
Щє найбїльше витримували впливи газу воробї.
Лиш якїсь час сидїли вони скуденї до купи,
однак скоро по тїм показували знов свою стару
живнїсть і цвїрїнькали весєло, як звичайно.—
Р. Б.

— Церковна музика. В Преображенській Церк-
вї (вул. Краківська) вдєспїває мїш. хор під у-
правою о. проф. Туркевича в недїлю дня 28.
с. м. о 8 год. рано коляди Матїюха; о 10 год.
рано Службу Божу Борїянського і коляди
Дорундяка.

— Промоція. Дня 26. сїчня с. р. відбула ся у
львівськїм унїверситетї промоція п. Григорїя
Давїда родом з Колодуб, тепер офїсира
артилерїї, на доктора прав.

— Відзнанє. Миколо Готко, надпоручник ц.
к. 45 команди дївїз. пїх. обор. кр. зїстав від-
значений хрєстом 2 класи Червоного Хрєста
на стязї з воєнною декорацияєю.

Перед зборами
Товариства ім. св. Павла.

З кругів духовенства пишуть нам:
1. Вкїнци пробудив ся видїл нашого свя-
щенїчного Товариства св. Павла і скликав на
дєнь 2. лютого с. р. загалнї зборї своїх чле-
нїв, щоби „обговорити на них душпастирські
задатї духовенства на поли церковнїм і суспїль-
нїм в нїнїшнї тяжкїй хвїлї“. Справдї великий
був вже час на се і тільки дїнувати належить,
щоби люди, що взысьє за наш провід, могли в
такїй „тяжкїй хвїлї“ так довго мовчати.

По всїх краях розливувє клир в теперїшнїм
часї дуже живу дїяльність, щоби гоїти в своїх
суспїльнїстєх рани, нанесенї ім вїйною. Ось і
нашї сусїди скликав зарєз по уступленю росій-
ських вїйск по пару разів наради єпископів і
відпоручників клиру і уложили відповідно до
нових потреб дуже товчу програму своїх праць
на поли церковнїм і суспїльнїм, прим. що до
опїки над осталими родинами і сиротами, що до
піддержаня матерїального їб бутю і богато дру-
гого. Пєсля того почала ся всюдї планова ро-
бота, котра, підпїрана через адміністрацію і су-
спїльнїсть, принєсьє також знїчнї успіхи.

А ми знов сидїли тихо, хоч вїйна нанесла
як раз нашому народови найбільшї суцїстоєня.
Втрапивши двох свїтань армієвї, що наж в
працях проводїян, стояли ми начє безраднї. На

наших чолах взысьє люди, котрі не визначились
шїршїм свїтоглядом і до організаційної
роботи не надавались. Вони не здужали навітє
церковним потребам відповісти, а не то многим
суспїльнїм, що стали тепєр виринати. Ось ка-
жу лїш, що цілі маси наших землякїв опинї-
лось через евакуацію або вїїзд в захїднїй Гали-
чинї, Угорщинї, Моравїї і ин. і всі вони плїчуть
там за духовною опїкою. Однак нашї церковнї
властї не знають про снх бїдних нічого. Лиш
дєсь колїсь озветь ся розлучливий голос, що
в тїй а тїй сторонї остає стїльки тисячї наших
людїй. Тодї займають ся їх долею передосїм
свїтськїм круги (наша полїтична репрезентація
або якїй свїтськїй комїтет), а же найменше
церковнї чола. І велика маса нашого народу
остає на чужинах без церковного потїшеня.

Не кращє стояло воно з нашїм духовен-
ством. Воно зїстало понайбїльше „заяканє
і приголомшєнє масовими взыєнями і болючим
тракованям від чужих і рївночасно
а рївночасно
не мало можнотї при твердїх воєнних при-
сїдах зібратїсь разом, ободритїсь взаїмно і уло-
жити якусь програму спїльної праці. Через се
брали ся лиш живїші одїнцї до видїлїшої
праці. Однак їх труд був безаплїновий і відо-
крємлєний, і тому не принєсно бїльшого успі-
ху. Таким способом дїяло ся, що наша нива
стояла в сїм тяжкїм часї обломом, і що нарїд
не находив в нас в своїм важкїм положєнєю під-
мочи, якої так дуже потребуєм.

Так воно не повинно бути дальше. Хоч-би
мїнї не находили вїде прихїлїстї, і хоч-би
нас якї злиднї пригїтали, ми такї обовязанї
брати ся до дїла і сповнїти свої довг. Звєжмо,
свїтськїй інтелїгенцїї лишїло ся у нас в краю
дуже мало; ми священїки будемо тепєр майже
одинокими дїячїма серед народу; і коли би ми
залишили сповнєнє того обовязку, тоді були-би
тяжко відповідальнї перед Богом за мораль-
ний упадок і суспїльну руїну, які пішли-би в
народї.

Але як брати ся до праці? Нехай не буде
нікому в гнїв, що вискажу декї спостереженя
і гадки.

Ми повиннї вже раз покинуди се, щоби о-
глядати ся заєдно лиш на єпископські столицї
і дождити, що вони для нас все зроблять. Ми
пєсвиннї памятати, що ми так само ученики Хри-
ста і наслідники Апостолів, і що маємо приня-
ти від Господа обовязки сповнїти не лишє в
наказу висшого, але з власного почутя. Декїм
прикладом можуть послужити нам нашї поперед-
ники, котрі видавали таких Качалів, Танячен-
чїв і многих подїбних, а котрі в важких спра-
вах зїїзджали ся на наради або на синод, виска-
зували там перед архїєресїєю свої самостїйнї
гадки і переконаня, та давали їм краснє свїдо-
цтво своїх характерности і духовой зрїлостї.

Знаменєм сего хочби такі прояви з на-
шого житя: що коли у всїх других станах по-
творились крїпкї організації для піддержаня їх
задатї і для береженя їх станиових інтерєсїв, то
наш клир стояв роздроблєний, і хоч творив в
краю велику фалангу інтелїгентних сил, не має
фактїчно значіня і довїв до того, що в нами нїхтє
не числив ся. Або такє зазнаючи в теперїшнїй вїй-
нї дуже прикрїх ударів на волю станів і церков-
нїм, ми не упїнули ся за собою і не реагували, а
перенєсли мовчати вскї знущаня їїрїнди. Або
ї се: хоч маємо в наших кругах здїбних і тя-
мучих мужїв, то не бачили ми нї в наших цер-
ковних часопїсїях, нї в инїших письмєх майже
ніяких розпрєв про теперїшнї многоважнї зада-
чї духовенства і про новї потреби народу, не
чули покликів і директив, котрі загрівали би со-
братїв до нової праці. Якась дїяна мертвота
запанувала у нас від довшого часу. Кождий
жив для себе, тягнув з дня на день і ждав
тїльки, що йому сама доля принєсе. Однак та-
кий пасивний стан є особливо в теперїшнїм ча-
сї дуже фатальний. Рєлігїю моральна і су-
спїльна руїна буде в народї дуже велика, і то-
рму мусямо ми нашу инїшню задачу добре зро-
зумїти, обдумати основно план праці і брати
ся з цілою енергїєю до її сповнєнїя. До сего
ще додати би ще, що і наша будуча судба ще
дуже неясна. Так отже в інтерєсї народу і на-
дуєм нїякої церквї с воно, щоби ми поставили
в сю хвїлю свїдомє і характернє духовенство,
в котрє не чєкало би аж на взыєнє з висшє, а
котрє не чєкало би аж на взыєнє з висшє, а
де згуртувало ся солідарно і з власного почутя
рвало ся і сповнїло Боже дїяло. Тодї вступити
в нас новий дух, і наша праця буде успішна
і ми найдаєм повязанє навітє у опротивлєнє.

На волинські школи.

„Львівська система“.

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожчі і важливіші для української справи, ковечні як найскорші і найбільшійші жертви.

Ольга Угрин 5 К (Дн.); п. Самуїла Ротенберга і п. Ізидора Угриня урядників „Галиції“ в Дрогобичі. — о. Яків Мохнацький в Хашові, 20 К (Дн.); о. Омелана Калнича в Голосівському горішнім, о. Івана Чичулу в Дистрику дубовім, о. Юліяна Присташа в Липі, п. Тита Кавалач судю в Турці, адв. д-р Михайла Присташа в Лютовисках. — о. Пляцко Іван, Дашинце 10 К (Дн.); о. Мих. Жука в Волях, о. Дн. Борція в Михайлівцях, о. Ів. Косоногу в Гошанах, о. Мих. Ільницького в Гаях, о. Мих. Гентоша в Дубельку. — о. Стефан Фітль о. Воля залдеревська 8 К (Дн.); на 5 К оо: Теофіла Горникевича декана в Гошові, Івана Стрильбицького декана в Наварії, Філіппа Педка декана в Толціші, Михайла Бабяка пароха в Дідущинській великій, Михайла Якевича пароха в Красові, на 3 К оо: Павла Чужака в Підбережж, Маріана Цурковського в Турі великій, Антона Стельмаха в Радекхові, п. Михайла Дзюкова богослова в Милошівцях, п. Антона Панчак богослова у Львові. — п. Евфрозина Барткова з Романова 20 (двадцять) К. п. Івану Боверську з Гурева, п. Софію Скрипчукову з Пяркова, п. Йосифа Чучкевича упр. шк. з Романова, п. Юліяна Максимяка упр. шк. в Підгородніш. — Рішель Ірина 3 К (Дн.); Наю Гринишини Прага, Ромія Лисого Львів, Стефіо Любоніч Блараї, Янцо Пеленську учит. Ковель, Стефіо Гринишини Венглішини. — Мачуга Осип УСС, 5 К: Вп. Туно Зелську, Нусю Лонцу, надл. д-р Мих. Станька, сотника Осипа Яремюча, хорунжого 10 п. гір. арт. Стефана Паниківського. — о. Іван Яремко 5 К викликаний Теофілом Рибачевським і Зеновієм Яремком викликана Йосифом Рибачевським рівнож 5 К. — Пеленський Ігній, уч. IV кл. нар. в Жовкій 3 К (Дн.); о. катихизу Бараніка в Горлидах, Марусю Павлуліну в Смеркові, Янцо Білинську в Мацошині і Леська Климка в Бутинах. — Др Кость Кисілевський в Готоду 5 К (Дн.); п. мешенска д-ра Озаревича, п. судю Марцінока, о. Н. Мельничина, о. Лиска В. і о. Стебленького — усіх в Городку. — о. Даниїл Володимир 5 К (Дн.) Ва. о. Михайла Залоротника в Лішаві, п. Юрка Мегіка з Гуник, п. Марію Круківну учительку, о. Теодора Зраду Лупків, о. Теодора Німилевича з Медини. — Іван Гуриш Городок Ягайлонський 5 К. — о. Лішинський Йосиф в Кудичкові 10 К (Дн.); о. Луку Салука в Белзі, о. Петра Чавса Feidkuga в Белзі, о. Івана Голічка Осердова, о. Івана Лішинського в Бориславі і о. Мирослава Репського в Мості великій. — Іж. Степан Заячківський Журавно 25 К (Дн.); о. Юрка Боднара пароха в Монастирцях, д-р Коста Воевідку лікаря УСС, д-р Ярослава Воевідку капітана, Володимир Гаданського надпоручника і Івана Сівинського надпоручника. — Лукашевич Марія 5 К (Дн.); Романчукевичу Ірину в Беньшвах, Ф. Мричову упр. в Гересці, Галю Крайківську в Зданові, Ольгу Весоловську в Підгородю, Наталю Борду в Вихотах. — Лукашевич Олександр 5 К; п. Стефу Кобадай в Смілянці, Михайлину Кобилевську Вихоті, Петруню Голдану Максимович, Іванну Летвицьку Яворів. — о. Дуделя Мик (Дністер) 10 К: 1) Вп. д-р Ник. Сабата ц. к. дир. гімн. Відень, 2) Вп. о. Басил Мацфрак пароха Східниці, 3) Вп. о. Зенона Кірділовича кутихита Гімнд, 4) Вп. о. Матія Мокріського завідателя Радично. — Мандрокова Євгеня Бабуші 4К (Дн.) о. Івана Набережного, завідателя в Крижів, Дою Набережну (жену), о. Осипа Рожанського, Олю Меренкову учительку в Ставчині і о. Оліпа Запердовіцу у Відні.

Жертви прости ся посылати до кред. тов. „Дністер“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9883, повідомляючи коротко адміністрацію „Діла“ і ви кланках.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 26. січня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

На відведених крилі фронту архики. Йосифа в долині ріки Касну відперто атак Ромулів.

Один з наших наступів в воздушній бою коло Кімполонгу 23. с. м. скинув російський самолет.

Зрештою в області ц. і к. військ нічого нового.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ І НА БАЛКАНІ.

Не стало ся нічого особливого.
Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевор.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з дня 26. січня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ німецького наступника престола: На західнім березі Мози в відтинку генерала піхоти Франкова виробовані полки вестфальські й часті полків баденських, усвітню підпомагані артилерією, піонірами і метавками мін, здобули приступом французькі окопи на горі 304 на фронті широкім 1600 метрів. В бою грудь о грудь неприятели поніс криваві втрати. В нашій руці дістало ся 500 людей, в тім 12 офіцерів, і 10 машинних карабінів. Вночі Французи рушили до протинаступу, який одначе не повів ся. Побіч місця сього атаку наші випрани на горі „Мертвий Чоловік“ і на північний схід від Авюкур дали намірений успіх.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт баварського князя: В бою над рікою А також вчеза атакуючі східно-пруські дивізії віднесли позний успіх, а саме опанували дальші російські становища по обох сторонах ріки. На східній березі сильні протинаступи неприятели скінчили ся нічим. Полонено 500 жовніврів.

Фронт архикнязя Йосифа: В горах Берешке, в долині ріки Касну відперто наступи кількох ромульських компаній.

Група Македзена: Нічого нового.
Фронт Македонський: Коло Білгас аз стоках гір Могласна болгарські війська відперли атак сербських сил.

Перший ген. квартирмейстер Людendorф.

Домагайте ся „Діла“ в усіх публичних льокалях!

На У. С. С.

зложили в Скарбі Босвої Управи У. С. С. у Відні в коронах і сотиках:

- (Конець.)
- Яз Зобко 2—, Федь Куйбіда 1—, Мих. Гладкий 1—, Анна Матковська 1—, Анеля Грождан 2—, Марія Мішак 2—, Матрона Малан 1—, Яков Екерт 2—, Марія Лаврів 2—, Танька Струк 2—, Анна Сенцій 1—, Марія Малан 1—, Роман Іванишин —50, Никола Гураль —50, Ян Вистельний 2—, Олена Куйбіда 2—, Максим Борис 2—, Яків Воловец 2—, Танька Куйбіда 2—, Ани Борис 1—, Семко Белей 2—, Ксеґька Федик 1—, Аня Федик 1—, Поляна Федик 1—, Цецилія Каміська 1—, Домілія Яцента 2—, Трофим Іванишин 2—, Марія Сиротюк 1—, Настя Борис 2—, Федь Дачишин 1—, Тек-я Семцій 1—, Ілюська Сидор 2—, Паранька Левницька 2—, Альбін Шкретка 2—, Поляна Ф-дик 2—, Никола Трач 2—, Трофим Майструк 2—, Матрона Коцовська 2—, Максим Коцовський 1—, Настя Хмідяр 2—, Гарасим Харик 2—, Дачян Харик 2—, Танька Сапіла 2—, Ясько Вільчинський 2—, Юлія Малан 2—, Андрей Сичишин 1—, Паранька Саміла 2—, Танька Грязак 2—, Марія Малан 2—, Корнило Сапіла 2—, Осип Фігаль 380.

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Пошуную себч-с учительні або семінарїстск до науки двоох дітей з П. І. III, на шк. народ. Вагагорода після умов. о. О. Малецькій, Балагород. 73 2-3

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

Свілана акційна у Львові
Підває ч. 7.

— Конто поштової шадниці ч. 112.254. —
Жирова конто в Австро-угорських Банку.

Складайте ошадності взагалі заїл гроші на процент, щоби конда порода могла слугувати народньому господарству, та ван пренесати анш, а не марзувала сл.

Акційний капітал	К 1,300,000
Резерви Банку	К 200,000
Приймає вкладки на біжучий рахунок під К 10— на 4 проц.	
Удїлає гіпотечні і вексельні азички.	
Видачує купони від заставних листів.	
Винімов по користнім курсі російські рублі і німецькі марку.	
Певність зложаній запоручують акційний капітал Банку і резерви.	
На жаданє висилає посвідка зложеня (чеки) Почтової Шадниці.	728 10

Дуже важно!

Хто хоче без учительні слугувати собі сейчас унраїнсько-німецький

САМОУЧОК

уклаву О. СОЛТІСА (3-є виданє). Ціна 1 К 30 сот. і поштовою оплатою 1 К 40 сот. (10 штук 2 К 30 сот. 25 шт. 25 К 80 сот. вже оплачено). Вислає ся даше за готівку. Законала і гроші прошу прислати на адресу: А. ОКПИШ, Львів, вул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок узложений підля виробованого вже способу науцаня! Вжикє і для учительні удаючих початків німецької мови. 70 5 30

Відривний денник (бльочковий)

КАЛЕНДАР на рік 1917.

Ціна К 1-27, в перекладноу К 1-51. (5 шт. К 7—, 10 шт. 1250), вислає по надісланю готівку.

А. Окпиш, Львів, Кадецька 4. 13 12—20

опуст **25%** на машинах

можуть узискати господарі, що понесли страту через війну, купуючи

в КРАЄВІМ СОЮЗІ

Господарськє-торговальних Спїлєк у Львові, Зїжоревича 20.

Опуст удїлає ц. к. Намісництво, взори поданє висилає Союз на жаданє. Господарські спїлки для спїльного уживаня більших машин можуть одержати ще дальші полєкші що до сплати ціни купна. VI К 3-2

Цїлий світ перейдеш

як умієш по німецьки гаворяти.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

Підручник до науки німецької мови

зладив Ю РУДИНЦЬКИЙ.

можна легко учити ся гаворити по німецьки.

Один прим. коштує 3 К 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 К 50 сот. На поchtову пересилку треба долучити 55 сот.

Висилає тільки за готівку:

Канцелярія Товариства „Просвіта“
Львів, ринок ч. 10.

V. Б. 2-7